

Høring – Ordning for konfirmasjonstidens gudstjenester

Høringsuttalelse fra Presteforeningen

Hovedsynspunkt

Presteforeningen mener endringene forslaget legger opp til, langt på vei fanger opp den utviklingen i kirkens konfirmasjonsarbeid som høringsdokumentet påpeker, nemlig en fokusforskyvning fra konfirmasjonsdag til konfirmasjonstid, og der det å leve og vokse i troen har et tydeligere fokus enn bekjennelsen av troen. Konfirmasjonstiden som en tid for utforskning av troens mange sider, bør også komme til uttrykk i konfirmasjonstidens gudstjenester, og de nye forslagene ivaretar disse perspektivene bedre enn gjeldende ordning.

I dag utformes konfirmasjonstid og konfirmasjonsgudstjenester på ulike måter i norske menigheter. Selve konfirmasjonsgudstjenesten er kanskje den av menighetens hovedgudstjenester som har sterkest lokale tradisjoner knyttet til seg.

Presteforeningen mener at konfirmasjonsgudstjenesten fortsatt må kunne utformes ulikt, på grunnlag av tradisjon, lokal grunnordning og hvem som er involvert på det enkelte sted. Av den grunn mener Presteforeningen at de forslagene som er gitt til forbønner, bønner for den enkelte konfirmant, og tekster bør være ressurser som man kan velge fra, ikke alternativer der man må velge ett og holde seg til det. (jfr høringspørsmål 1, 4, 7). Det samme gjelder i forhold til symbolhandlinger. Også her må en kunne benytte seg av symbolhandlinger som konfirmantene har blitt fortrolige med gjennom konfirmasjonstiden, selv om disse ikke er nevnt i liturgiforslaget. (jfr høringspørsmål 5).

Understrekningen i ordningen av konfirmasjonsgudstjenesten som *kasualia* er ny. Presteforeningen mener forslaget kunne tydeliggjort forholdet mellom konfirmasjonsgudstjenesten som *kasualia* og som *menighetens hovedgudstjeneste*, og at begge elementer må ivaretas.

Konfirmasjonshandlingen i rammen av hovedgudstjenesten

I forslaget til ordning for konfirmasjonsgudstjenesten, er kunngjøringer og syndsbekjennelse lagt inn mellom dåpspåminnelse, forsakelsen og troen, og resten av konfirmasjonsritualet. Presteforeningen mener konfirmasjonselementet bør samles, og at kunngjøringer og syndsbekjennelse blir et uheldig brudd i konfirmasjonsritualet.

Presteforeningen mener sammenhengen mellom dåpspåminnelse, forsakelsen og troen, og forbønnen for konfirmantene og den enkelte konfirmant bør være tydelig. En samling av konfirmasjonselementene i gudstjenesten, slik det er i dagens ordning, ivaretar *kausalia-elementet* i konfirmasjonsgudstjenesten bedre enn forslaget.

Presteforeningen foreslår å flytte kunngjøringer og syndsbekjennelse fram foran dåpspåminnelsen og trosbekjennelsen, der det er nødvendig av hensyn til lokal grunnordning, det vil si der kunngjøringer og syndsbekjennelse vanligvis kommer umiddelbart før forbønnen.

Høringspørsmål 1: Nye bønner

Bønnene er formulert med et tydeligere «vi»-perspektiv. Dette krever at man bruker bønneformuleringer som ikke gjør at noen kjenner seg ekskludert fra vi-et fordi man ikke kan innestå/kjenne seg igjen i formuleringene. De nye bønnene ivaretar dette hensynet på en god måte.

Høringsspørsmål 2: Tekstforslag

Presteforeningen vurderer de nye tekstuferslagene som gode.

Høringsspørsmål 3 Påminnelse om dåpen

Punkt B bør gis samme konstaterende form som A:

I dåpen ble vi tegnet med det hellige korsets tegn, forenet med den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus og tatt inn i kirkens fellesskap.

«La oss minnes vår dåp» er en formulering som antageligvis vil lyde fremmed for mange av dem som hører den og som er inkludert i dette «oss» på selve konfirmasjonsdagen. Den setter også et skille mellom døpte/udøpte i forsamlingen som kanskje ikke er hensiktsmessig den dagen.

Forslaget om at konfirmantene kan tegne seg med korsets tegn og si: «Jeg tilhører Jesus Kristus», kan forstås på flere måter.

Det kan både være en konstatering av den tilknytningen som ble etablert i dåpen. Men det kan også oppfattes som en ny bekjennelseshandling, på linje med løftesavleggelse og håndslag i konfirmasjonsordningen før 1977. Fordi det har denne tvetydigheten i seg, bør bruken av den være gjennomtenkt og forberedt.

Høringsspørsmål 4: Forbønner

Presteforeningen mener at det bør være ulike alternative forbønner.

Muligheten til å utforme forbønn lokalt, bør opprettholdes.

Høringsspørsmål 5: Symbolhandling

Korstegeingen trekker linjen tilbake til dåpen, og korstegeingen der. Slik sett understrekkes kontinuiteten i det fellesskapet som etableres i dåpen. Det gjør korstegeing til en meningsfull symbolhandling også tilknyttet forbønnen i konfirmasjonsgudstjenesten. Samtidig er det viktig at konfirmantene er fortrolig med denne handlingen, at den er forberedt.

Høringsspørsmål 6: De nye forbønnene for den enkelte konfiant

Presteforeningen mener det er lite mening i å stille opp alternative sett forbønner for den enkelte konfiant. Presteforeningen mener det heller bør være et antall forbønner som et samlet ressursmateriale det kan velges fra. Forslaget inneholder i alt 21 ulike forbønner for den enkelte konfiant. Det bør være mulighet for å velge fritt blant alle forbønnene.

Høringsspørsmål 7: Sluttord

Presteforeningen mener det er tjenlig med ulike, alternative sluttord.

Høringsspørsmål 8: Personlig hilsen fra menigheten

Presteforeningen mener at det bør gis rom for en personlig hilsen fra menigheten. Dette kan for eksempel være ved en ungdomsleder i menigheten, og der det ikke vil være naturlig å innlemme denne hilsenen i inngangssord eller preken.

Høringsspørsmål 9: Liturgiforslaget og behovet for fornyelse av gjeldende liturgier

Presteforeningen mener behovet først og fremst er fornyelse av formuleringene av bønnene for konfirmantene og for den enkelte konfiant, samt avklaring av forholdet mellom konfirmasjonsriten og lokal grunnordning. Presteforeningen er opptatt av at lokale skikker tilskrives verdi, og kan opprettholdes også med den nye ordningen.

Høringsspørsmål 10: Konfirmasjon – alminnelige bestemmelser

De nye bestemmelsene er utfyllende i forhold til de tidligere bestemmelsene.

De nye bestemmelsene inneholder både bestemmelser, beskrivelser og målformuleringer.

Presteforeningen mener at det som gjelder beskrivelser av innhold i gudstjeneste (eks pkt 2, to siste setninger: «Ved dåpshandlingen fremsier menigheten den kristne forsakelse og tro. Dette gjøres også i den avsluttende konfirmasjonsgudstjenesten») ikke tilhører de alminnelige bestemmelsene.

Det samme gjelder målformuleringer, som nevnt i pkt 4 («slik at de unge kan leve sitt liv i forsakelse og tro, tilbedelse og tjeneste som Jesu Kristi disipler i hjem, menighet og samfunn») og 5 («og hjelpe dem til å leve som kristne i forsakelse og tro, tilbedelse og tjeneste»).

Pkt 3 – setningen «Veiledning og nattverden inngår i konfirmasjonsundervisningen for både døpte og udøpte» – kan sløyfes da anliggendet er dekket under pkt 4, siste setning: «Konfirmasjonstiden er en del av kirkens katekumenat og skal gi en helhetlig oversikt over og et møte med troens innhold-, praksis- og fellesskapsdimensjoner i dialog med konfirmantens livsspørsmål.»

Pkt 5 og 7 er overlappende, og pkt 7 foreslås sløyfet.

Pkt 9 bør utvides i tråd med det foreliggende forslag til nye tekster.

Ved konfirmasjonstiden gudstjenester benyttes i hovedsak kirkeårets tekster, samt egne tekstmateriale for konfirmasjonsgudstjenesten.

Oslo 23. august 2019

For Presteforeningen

Martin Enstad, leder